

Ν.Ε. ΓΛΩΣΣΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Ασκήσεις

2. Να βρείτε τις ειδικές, βουλευτικές και ενδοιαστικές προτάσεις και να προσδιορίσετε το συντακτικό τους ρόλο

1. Υποθέτω ότι θα έρθει σε μια ώρα.
2. Ήθελε να του πάω το φαγητό στο κρεβάτι.
3. Φοβάμαι μήπως δεν έρθει το βράδυ στην παράσταση.
4. Διαδίδεται ότι η διευθύντρια του σχολείου παραιτήθηκε.
5. Είναι φανερό ότι δε σε συμπαθεί.
6. Αυτό ακριβώς σκέφτεται συνέχεια, μήπως δεν τον συμπαθούν οι φίλοι του.
7. Δυστυχώς πρέπει να φύγεις.
8. Του ανακοίνωσαν ότι από αύριο θα λειτουργεί κανονικά το τηλέφωνο.
9. Ζούσε πάντα με τον ίδιο φόβο, μήπως καταλάβουν την πραγματική ταυτότητά του.
10. Είναι απαραίτητο να καθαρίζεις τακτικά το δωμάτιό σου.

2. Στις παρακάτω περιόδους α) να βρείτε και να χαρακτηρίσετε τις δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις β) να εντοπίσετε τη λέξη ή τη φράση από την οποία εξαρτώνται και γ) να βρείτε το συντακτικό τους ρόλο

1. Κάθε φορά είχαμε τον ίδιο φόβο, μη γίνουν επεισόδια στο γήπεδο.
2. Η μητέρα προσπάθησε να μάθει την αλήθεια.
3. Δε θυμάμαι να έχουμε ξανασυναντηθεί.
4. Δεν ήθελε να νομίζω πως είχε οποιαδήποτε ανάμειξη στην υπόθεση.
5. Διαβάζαμε ώρες ολόκληρες χωρίς να μιλάμε καθόλου.
6. Πρόσεχε μη χάσεις την ψυχραιμία σου.
7. Διαδόθηκε ότι κέρδισες το λαχείο.
8. Ο πόθος του να μάθει γράμματα δεν εκπληρώθηκε ποτέ.
9. Όταν γράφεις, πρέπει να έχεις στο νου σου αυτό, μην κάνεις κάποιο λάθος.
10. Δε θυμάμαι να έκλεισα το φως.
11. Πήραν νεότερη εντολή, να αποχωρήσουν αμέσως από το χώρο του σχολείου.
12. Έχω τη γνώμη πως κάτι μου κρύβεις.
13. Ένα είναι βέβαιο, ότι δε φταις εσύ.
14. Είναι άδικο να φορτωθείς τόσες ευθύνες.
15. Ο δραπετής έτρεμε μήπως τον συλλάβουν.

3. (άσκηση για τις δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις) Να αντικαταστήσετε τις δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις στις παρακάτω περιόδους μ' ένα κατάλληλο ονοματικό σύνολο, κάνοντας όποιες αλλαγές νομίζετε ότι χρειάζονται.

α. Ομολόγησε ότι είναι ένοχος.

Ομολόγησε την ενοχή του.

β. Αποφάσισε να επεκτείνει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

γ. Σήμερα μας ανακοίνωσε ότι παραιτείται.

δ. Δεν «ανοίγεται» εύκολα στους άλλους, γιατί φοβάται μήπως τον απορρίψουν.

ε. Δεν ξέρει να κολυμπά.

στ. Θεωρώ ότι η συμπεριφορά του είναι απαράδεκτη.

ζ. Τρέμει μήπως αποκαλυφθεί η αλήθεια.

η. Απαγορεύει στους υπαλλήλους του να καπνίζουν στα γραφεία τους.

4. (άσκηση για τις δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις) Στις παρακάτω περιόδους να μετατρέψετε τις ονοματικές φράσεις με έντονα γράμματα σε δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις, κάνοντας και όποιες αλλαγές κρίνετε απαραίτητες.

α. Μας επέτρεψαν την είσοδο στο κτίριο.

Μας επέτρεψαν να μπούμε στο κτίριο.

β. Παραδέχτηκε το λάθος του.

γ. Σκέφτεται την αποχώρησή του από το σύλλογο.

δ. Μου ζήτησε βοήθεια.

ε. Δεν υπολόγισε το μεγάλο κόστος αυτών των υλικών.

στ. Φοβάται την αρνητική αντίδραση των γονιών του στην απόφασή του να γίνει ηθοποιός.

ζ. Δε σου ταιριάζει αυτή η συμπεριφορά.

η. Τρέμει τη μοναξιά.

5. (άσκηση για τη διάκριση των πως – πώς, ότι – ό,τι, που – πού) Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τα πως (ειδικός σύνδεσμος), πώς (ερωτηματικό επίρρημα), ότι (ειδικός σύνδεσμος), ό,τι (αναφορική αντωνυμία) και που (ειδικός σύνδεσμος), πού (ερωτηματικό επίρρημα).

α. Θα κάνω ό,τι μου πεις. (ό,τι – ό,τι)

β. Μας ανακοίνωσε βρήκε δουλειά. (πως – πώς)

γ. Είναι βέβαιο ήταν εκεί. (ό,τι – ό,τι)

δ. Δε γνωρίζω να το κάνω. (πως – πώς)

ε. Είδες όλα τακτοποιήθηκαν; (που – πού)

στ. Μην κάνεις δεν καταλαβαίνεις. (ότι, ό,τι)

ζ. Έχεις καταλάβει είμαστε; (που – πού)

η. Αυτό να θυμάσαι, πως θελήσεις θα το έχεις. (ότι, ό,τι)

θ. Απορώ τα κατάφερε. (πως, πώς)

ι. Το έχει παράπονο δεν τον κάλεσαν στη γιορτή. (που, πού)